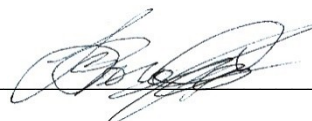

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
лікувальної роботи проф. Погорілий В.В.

« 01 » вересня 2025р.

ОК 11, ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
клінічної (лабораторної) практики за спеціальністю
здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності **I2 Медицина**

(код і найменування спеціальності)

мова навчання **українська**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

Робоча програма з клінічної (лабораторної) практики за спеціальністю дитяча хірургія для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії 27.08.2025р. - 18 с.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

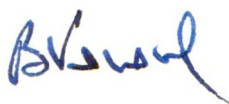
- д. мед. н. проф. Коноплицький В.С.
- д. мед. н. проф. Погорілий В.В.
- к. мед. н. доц. Солейко Д.С.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

- завідувач кафедри загальної хірургії, д.мед.н., проф. Химич С.Д.
- д.мед.н., проф. кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії Шапринський Є.В.

Обговорено на засіданні №1 кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова 26.08.2025р. та рекомендовано для затвердження методичній раді хірургічних дисциплін.

Зав. кафедрою дитячої хірургії
ВНМУ ім. М.І. Пирогова
В.С.

проф. Коноплицького

Схвалено та затверджено на методичній раді хірургічних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова 29.08.2025р., протокол №1.

Учений секретар методичної ради
хірургічних дисциплін ВНМУ ім. М.І. Пирогова

доц. Превар А.П.

ВСТУП

Програма практики за спеціальністю “Дитяча хірургія” складена відповідно до Освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова та положення про практику за спеціальністю здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (наказ № 100 від 20.06.2025р.):

- на третьому (освітньо-науковому рівні)
- галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
- спеціальності І2 «Медицина».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту представлена сучасна фахова та наукова інформація з питань діагностики, лікування, профілактики, реабілітації найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку гнійно-запальної, онкологічної етіології, вроджених вад, невідкладних станів.

Статус навчальної дисципліни: нормативна, професійно-вибіркова.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діагностика, лікування, профілактика, реабілітація найбільш розповсюджених хірургічних захворювань у дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: історія філософії, як методологічна основа етапного розвитку науки, англійська мова у науково-професійному спілкуванні, медична етика та деонтологія, культура мови лікаря – необхідність використовувати професійну термінологію та висловлювати свою думку змістовно і коректно, публікаційна активність та наукометричні бази даних, як необхідність володіти навичками написання та оформлення наукових статей за визнаними принципами у відповідності до вимог наукометричних видань, біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма «Дитячої хірургії». У свою чергу, «Дитяча хірургія» формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін: хірургія органів грудної клітки, черевної порожнини, заочеревинного простору та опорно-рухового апарату, загальна практика – сімейна медицина, побічна дія ліків, клінічна фармакологія, клінічна біохімія та мікробіологія, клінічна морфологія; дисциплін теоретичного профілю: нормальна анатомія, патологічна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, фармакологія, мікробіологія, гістологія.

1. Мета навчальної дисципліни

Здобуття нових та вдосконалення отриманих аспірантом теоретичних знань, практичних навичок та інших компетентностей, достатніх для формування нових ідей,

розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявного та формування нового уявлення актуальних питань, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, набуття педагогічної майстерності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для системи охорони здоров'я.

Мета клінічної (лабораторної) практики

Здобуття нових, вдосконалення отриманих компетентностей та технік, набуття практичного досвіду в діагностично-лікувальних заходах у пацієнтів за фахом.

2. Завдання навчальної дисципліни

Доступ аспірантів до якісної фахової освіти, інтеграція в навчальний процес індивідуальних потреб та можливостей аспірантів, застосування та вдосконалення навичок самостійної освітньої, наукової роботи та професійної практичної діяльності; підвищення ефективності підготовки шляхом використання сучасних інформаційних джерел і комунікаційних засобів, прийняття практичної участі в практичній діяльності профільного медичного закладу.

Завдання клінічної (лабораторної) практики

Доступ аспірантів до курації фахових пацієнтів, формування клінічного мислення, підвищення ефективності практичної професійної діяльності шляхом участі в класичних та новітніх сучасних актуальних діагностично-лікувальних заходах у пацієнтів за фахом.

Результати навчання

Програмні результати навчання (ПРН).

ПРН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізацію.

ПРН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

ПРН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН14 Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН15 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК1 Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю.

ФК2 Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.

ФК7 Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

ФК10 Здатність до лідерства, керування колективом.

Очікувані результати навчання з клінічної (лабораторної практики).

Здобувач може.

- На підставі скарг, анамнезу захворювання, загальних та локальних симптомів, патологічних змін в результатах додаткових методів обстеження, результатів об'єктивного обстеження пацієнта визначити попередній діагноз, провести диференційну діагностику з іншими захворюваннями, скласти план обстеження та лікування пацієнта дитячого віку із хірургічною патологією відповідно до клінічних протоколів.
- Визначити та пояснити патологічні зміни за результатами додаткових методів обстеження пацієнта дитячого віку із хірургічною патологією.
- Призначити патогенетично-обґрунтоване консервативне лікування пацієнта дитячого віку із хірургічною патологією відповідно до клінічних протоколів.
- Виконати необхідне хірургічне лікування пацієнту дитячого віку із хірургічною патологією відповідно до власної кваліфікаційної категорії та клінічних протоколів.
- Провести хірургічні маніпуляції пацієнту дитячого віку із хірургічною патологією відповідно до власної кваліфікаційної категорії та клінічних протоколів.
- Скласти план реабілітації пацієнта дитячого віку із хірургічною патологією відповідно до клінічних протоколів.

3. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Практичні заняття	Самостійна робота
Дитяча хірургія	1	60	2	20	40

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів та тем	Навчальна форма (Л - лекції, С.Р.- самостійна робота, Пр.Зн. - практичні заняття)		
	Л	С.Р.	Пр.Зн.
	-		
Модуль 1			
Змістовний модуль 1. Ургентні хірургічні захворювання дитячого віку.	-	20	10
Змістовний модуль 2. Вроджені хірургічні вади розвитку.	-	20	10
Всього	-	40	20
Усього годин за дисципліну			

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ-1

№/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування.	1
2.	Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин у новонароджених. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування.	1
3.	Гнійно-запальні захворювання кісток та суглобів в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
4.	Хірургічний сепсис та його ускладнення в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Реабілітація.	1
5.	Гострі запальні захворювання грудної клітки в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
6.	Гострі запальні захворювання органів черевної порожнини в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
7.	Гострі запальні захворювання органів заочеревинного простору в дитячому віці. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
8.	Підсумковий контроль. Засвоєння змістовного модуля 1. Практичні	3

	навички та узагальнення матеріалу з ургентних хірургічних захворювань дитячого віку.	
9	Вроджені вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
10	Вроджені вади розвитку, що супроводжуються кишковою непрохідністю. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
11	Вади розвитку кишечника, що супроводжуються синдромом хронічного колостазу. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
12	Вроджені вади розвитку сечової системи. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
13	Вроджені вади розвитку статевої системи. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
14	Вроджені вади розвитку передньої черевної стінки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
15	Вроджені вади розвитку грудної клітки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. Реабілітація.	1
16	Підсумковий контроль. Засвоєння змістовного модуля 2. Практичні навички та узагальнення матеріалу із вроджених хірургічних вад розвитку.	3
	Всього	20

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ - 1

№/п	Тема	Кількість годин
1.	Особливості кровопостачання та інервації м`яких тканин у дітей старшої вікової групи.	1
2.	Особливості анатомо-фізіологічної та гістологічної будови м`яких тканин у дітей старшої вікової групи.	1
3.	Особливості кровопостачання та інервації м`яких тканин у новонароджених.	1

4.	Особливості анатомо-фізіологічної та гістологічної будови м'яких тканин у новонароджених	1
5.	Особливості розкриття та дренивання запальних вогнищ м'яких тканин у новонароджених та дітей старшої вікової групи.	1
6.	Антибактеріальна терапія запальних захворювань м'яких тканин у дітей різних вікових груп.	1
7.	Особливості анатомо-фізіологічної, гістологічної будови, кровопостачання та інервації кісток та суглобів у дітей різних вікових груп.	1
8.	Особливості пункції, розкриття та дренивання запальних вогнищ кісток та суглобів у дітей різних вікових груп.	1
9.	Етіологічна структура, патогенез хірургічного сепсису у дітей.	1
10.	Лікувальна тактика при хірургічному сепсисі у новонароджених.	1
11.	Особливості анатомо-фізіологічної, гістологічної будови, кровопостачання та інервації органів грудної клітки у дітей різних вікових груп.	1
12.	Особливості пункції та дренивання грудної клітки у дітей.	1
13.	Анатомія передньої черевної стінки у дітей різних вікових груп.	1
14.	Особливості анатомо-фізіологічної, гістологічної будови, кровопостачання та інервації органів черевної порожнини у дітей різних вікових груп.	1
15.	Особливості патогенезу та клінічної симптоматики запальних процесів черевної порожнини у дітей різних вікових груп.	1
16.	Дренивання черевної порожнини, пункція черевної порожнини у дітей різних вікових груп.	1
17.	Особливості анатомо-фізіологічної, гістологічної будови, кровопостачання та інервації органів заочеревинного простору у дітей різних вікових груп.	1
18.	Хірургічні доступи при оперативних втручаннях на органах заочеревинного простору.	1
19.	Підсумковий контроль. Засвоєння змістовного модуля 1. Практичні навички та узагальнення матеріалу із ургентних хірургічних захворювань дитячого віку.	2
	Ембріогенез органів дихальних шляхів.	1
	Особливості анатомо-фізіологічної будови, кровопостачання та інервації органів дихальних шляхів у дітей різних вікових груп.	1
	Ембріогенез органів межистиння.	1

Особливості анатомо-фізіологічної будови, кровопостачання та інервації органів межистіння у дітей різних вікових груп.	1
Додаткові діагностичні методи обстеження при атрезії стравоходу.	1
Торакальні хірургічні доступи у новонароджених.	1
Ембріогенез органів черевної порожнини у дітей.	1
Особливості анатомо-фізіологічної будови, кровопостачання та інервації органів черевної порожнини у дітей.	1
Ембріогенез органів черевної порожнини та передньої черевної стінки.	1
Диференційна діагностика гастрошизису, омфалоцеле та аплазії м'язів передньої черевної стінки.	1
Особливості анатомо-фізіологічної будови, кровопостачання, інервації прямої кишки та аноректальної ділянки у дітей різних вікових груп.	1
Принципи терапевтичного та хірургічного лікування вроджених вад, що супроводжуються синдромом хронічного закрепку.	1
Реабілітація пацієнтів дитячого віку після етапного комплексного лікування вроджених вад, що супроводжуються синдромом хронічного закрепку.	1
Патологія ембріогенезу при вроджених вадах розвитку органів сечової та статевої системи.	1
Диференційна діагностика екстрофії сечового міхура та клоакальних вад розвитку.	1
Диференційна діагностика полікістозної та мультикістозної хвороб нирок.	1
Рентгенологічна діагностика екстрофії сечового міхура.	1
Антибактеріальна терапія вторинного хронічного рецидивуючого пієлонефриту.	1
Підсумковий контроль. Засвоєння змістовного модуля 2. Практичні навички та узагальнення матеріалу із вроджених хірургічних вад розвитку.	2
Всього	40

7. Індивідуальні завдання: реферативні повідомлення за визначеною темою зі здійсненням інформаційного пошуку у міжнародних фахових інформаційних науково-медичних науко-метричних базах, клінічний аналіз випадків несвочасної діагностики,

ускладнень захворювання та лікування, доповідь на науково-практичних конференціях із результатами аналізу діагностики та лікування тематичних захворювань.

8. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням ситуаційних задач, моделюванням клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

9. Методи навчання: пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

10. Методи оцінювання (контролю). Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання. Формою підсумкового контролю клінічної (лабораторної) практики з ВК «дитяча хірургія» є залік. У залікову відомість виставляють від 122 до 200 балів, які отримав аспірант під час проходження клінічної (лабораторної) практики, та за національною шкалою «зараховано», «не зараховано».

12. Форма поточного контролю успішності навчання. Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 200-бальну шкалу.

13. Критерії оцінювання під час занять.

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

14. Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

15. Критерії оцінювання клінічної (лабораторної) практики.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час проходження клінічної (лабораторної) практики, складає 200 балів та не менше 122 балів. Оцінювання виставляють за поточною успішністю. Отриману середню оцінку за поточну

успішність переводять у бали відповідно до шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали (Положення про організацію освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Розглянуто та схвалено на засіданні вченої ради. Протокол №1 від 02.09.2022р.).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для іспиту	Для заліку
180-200	A	Відмінно	Зараховано
170-179,99	B	Добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	Задовільно	
122-140,99	E		
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Методичне забезпечення.

Навчальний контент: плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів), тестові завдання, мультимедійні перзентації, муляжі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Acker SN, Sulkowski J, Chang HL, Cyrus J, Christison-Lagay E, Mansfield SA, Diesen DL, Gulack BC, Russell K, Beres AL, Rentea RM, Yousef Y, Alemayehu H, Danko ME, Kabagambe SK, Kulaylat AN, Levene TL, Pennell C, Polites SF, Ramjist JK, Rich BS, Scholz S, Skarda DE, Tashiro J, Hey MT, Ignacio R, Baird R, Kelley-Quon LI, Ricca R; American Pediatric Surgical Association Outcomes and Evidence-Based Practice Committee. Management of Perianal Abscesses in Infants: A Systematic Review From the APSA Outcomes and Evidence-Based Practice Committee. J Pediatr Surg. 2025 Dec;60(12):162691. doi: 10.1016/j.jpedsurg.2025.162691. Epub 2025 Sep 20. PMID: 40983150.

2. Al Amin ASM, Carter KR. Polydactyly. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK562295/>
3. Alabdullrahman LW, Byerly DW. Osteochondroma. [Updated 2023 Feb 5]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK544296/>
4. Alani M, Rentea RM. Midgut Malrotation. [Updated 2023 Jul 31]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560888/>
5. Anand S, Lotfollahzadeh S. Bladder Exstrophy. [Updated 2023 Jun 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563156/>
6. Anand S, Lotfollahzadeh S. Epispadias. [Updated 2023 Jun 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563180/>
7. Antunes C, Copelin II EL. Upper Gastrointestinal Bleeding. [Updated 2023 Apr 7]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470300/>
8. Arora RD, Shaikh H. Osteogenic Sarcoma. [Updated 2023 Jun 26]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563177/>
9. Aydingoz U. Imaging Osteomyelitis: An Update. *Rofo*. 2023 Apr;195(4):297-308. English. doi: 10.1055/a-1949-7641. Epub 2023 Feb 1. Erratum in: *Rofo*. 2023 Apr;195(4):e2. PMID: 36724804.
10. Azirar A, Hamami A, Rkain M. Encopresis in Children: A Report of 20 Cases. *Cureus*. 2025 May 28;17(5):e84951. doi: 10.7759/cureus.84951. PMID: 40585588; PMCID: PMC12203293.
11. Baldwin D, Yadav D. Esophageal Atresia. [Updated 2023 Jul 25]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560848/>
12. Banker H, Aeddula NR. Vesicoureteral Reflux. [Updated 2022 Aug 10]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563262/>
13. Barakat A, Gujrathi R, Guermazi A, Kompel A. Imaging and image-guided intervention of septic arthritis in adults and children. *Skeletal Radiol*. 2025 Nov;54(11):2489-2501. doi: 10.1007/s00256-025-05000-6. Epub 2025 Aug 2. PMID: 40751741.
14. Bazhar S, ElBenaissi Y, Benaissa E, Ben Lahlou Y, Chadli M. Invasive *Streptococcus pyogenes* infection: a case report. *Access Microbiol*. 2024 Jul 8;6(7):000767.v3. doi: 10.1099/acmi.0.000767.v3. PMID: 39130733; PMCID: PMC11316590.
15. Belgam Syed SY, Lipoff JB, Chatterjee K. Acrochordon. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK448169/>
16. Bird K, Memon J. Bronchiectasis. [Updated 2023 May 22]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430810/>
17. Bull EC, Singh A, Harden AM, Soanes K, Habash H, Toracchio L, Carrabotta M, Schreck C, Shah KM, Riestra PV, Chantoiseau M, Da Costa MEM, Moquin-Beaudry G, Pantziarka P, Essiet EA, Gerrand C, Gartland A, Bojmar L, Fahlgren A, Marchais A, Papakonstantinou E, Tomazou EM, Surdez D, Heymann D, Cidre-Aranaz F, Fromigue O, Sexton DW, Herold N, Grünewald TGP, Scotlandi K, Nathrath M, Green D. Targeting metastasis in paediatric bone sarcomas. *Mol Cancer*. 2025 May 29;24(1):153. doi: 10.1186/s12943-025-02365-z. PMID: 40442778; PMCID: PMC12121159.

18. Chamli A, Aggarwal P, Jamil RT, et al. Hemangioma. [Updated 2023 Jun 12]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK538232/>
19. Chao TC, Lim LY, Yang SS. Mechanism of vesicoureteral reflux: High detrusor pressure versus low ureteral resistance A narrative review. *Pediatr Neonatol.* 2025 Sep;66(5):414-418. doi: 10.1016/j.pedneo.2025.01.013. Epub 2025 Apr 2. PMID: 40240261.
20. Coste AH, Anand S, Nada H, et al. Midgut Volvulus. [Updated 2022 Sep 12]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK441962/>
21. Delaney A, Borges-Sa M, Chew MS, De Waele JJ, Dye J, Khanna AK, Hamzaoui O, Hammond N, Hernandez G, Herridge M, Lipman J, Machado FR, Mekontso Dessap A, Monnet X, Myatra SN, Venkatesh B, De Backer D. Current standard of care for septic shock. *Intensive Care Med.* 2025 Dec 8. doi: 10.1007/s00134-025-08211-6. Epub ahead of print. Erratum in: *Intensive Care Med.* 2025 Dec 18. doi: 10.1007/s00134-025-08262-9. PMID: 41359028.
22. Diamond M, Peniston HL, Sanghavi DK, et al. Acute Respiratory Distress Syndrome. [Updated 2024 Jan 31]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK436002/>
23. DiGregorio AM, Alvey H. Gastrointestinal Bleeding. [Updated 2023 Jun 5]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537291/>
24. Doležalová Hrubá M, Zidek T, Kloub M, Urban J. Diagnosis and treatment of fracture-related infection in children and adolescents: A retrospective study. *Injury.* 2025 Aug;56(8):112519. doi: 10.1016/j.injury.2025.112519. Epub 2025 Jun 4. PMID: 40505441.
25. Donaire AE, Mendez MD. Hypospadias. [Updated 2023 Jul 31]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK482122/>
26. Dookie AL, Joseph RM. Osteoid Osteoma. [Updated 2023 Aug 14]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537279/>
27. Durer S, Gasalberti DP, Shaikh H. Ewing Sarcoma. [Updated 2024 Jan 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK559183/>
28. Erickson EN, Bhakta RT, Mendez MD. Pediatric Bronchiolitis. [Updated 2023 Jun 26]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK519506/>
29. Fan L, Kang T. Early childhood trauma and its long-term impact on cognitive and emotional development: a systematic review and meta-analysis. *Ann Med.* 2025 Dec;57(1):2536199. doi: 10.1080/07853890.2025.2536199. Epub 2025 Jul 29. PMID: 40728368; PMCID: PMC12308860.
30. Garfield K, Sergeant SR. Pyloric Stenosis. [Updated 2023 Jan 30]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK555931/>
31. Gerbasi L, Ashurst JV. Anal Fissures. 2025 Sep 15. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025 Jan-. PMID: 30252319.
32. Goksu SY, Leslie SW, Khattar D. Renal Cystic Disease. [Updated 2023 Oct 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK554504/>
33. Gordon M, de Geus A, Banasiuk M, Benninga MA, Borrelli O, Boruta M, Darbari A, Dore-Stites D, Gould M, Hawa J, Jones KB, Khlevner J, Kilgore A, Mousa H, Nurko S, Sinopoulou V, Tabbers M, Thapar N. ESPGHAN and NASPGHAN 2024 protocol for paediatric functional

- constipation treatment guidelines (standard operating procedure). *BMJ Paediatr Open*. 2025 Feb 4;9(1):e003161. doi: 10.1136/bmjpo-2024-003161. PMID: 39904543; PMCID: PMC11795385.
34. Graber M, Marino DV, Johnson DE. Anterior Hip Dislocation. [Updated 2023 Jul 25]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK507814/>
 35. Gundrathi J, Cunha B, Mendez MD. Congenital Torticollis. [Updated 2023 Jan 31]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK549778/>
 36. Hager J, Sergi CM. Surgical Techniques for the Treatment of Hirschsprung's Disease-A Historical Systematic Review and Current Status Quo. *Ann Ital Chir*. 2025 Oct 29;96(12):1592-1612. doi: 10.62713/aic.3943. PMID: 41399224.
 37. Hammoud M, Gerken J. Inguinal Hernia. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK513332/>
 38. Haseer Koya H, Paul M. Shock. [Updated 2023 Jul 24]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK531492/>
 39. Heistein JB, Acharya U, Mukkamalla SKR. Malignant Melanoma. [Updated 2023 May 22]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470409/>
 40. Herter LD, Borges JBR, et al, *Glob. libr. women's med.*, ISSN: 1756-2228; DOI 10.3843/GLOWM.418483
 41. Hinkley JR, Fallahi AKM. Syndactyly. [Updated 2022 Sep 18]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK557704/>
 42. Jean Bertrand KA, Rose NK, Franck LG, Célestin BA, Ibrahim T, N'gouan Constance BU. Mastitis and breast abscess in newborns and infants. *Afr J Paediatr Surg*. 2022 Oct-Dec;19(4):238-240. doi: 10.4103/ajps.ajps_92_21. PMID: 36018205; PMCID: PMC9615954.
 43. Jean Bertrand KA, Rose NK, Franck LG, Célestin BA, Ibrahim T, N'gouan Constance BU. Mastitis and breast abscess in newborns and infants. *Afr J Paediatr Surg*. 2022 Oct-Dec;19(4):238-240. doi: 10.4103/ajps.ajps_92_21. PMID: 36018205; PMCID: PMC9615954.
 44. Kaseb H, Kuhn J, Babiker HM. Rhabdomyosarcoma. [Updated 2022 Jul 18]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK507721/>
 45. Khoployklang K, Woratanarat T, Vilaiyuk S, Angsanuntsukh C, Woratanarat P. Clinical predictive factors for septic arthritis of the knee in children: A cohort study. *Sci Prog*. 2025 Oct-Dec;108(4):368504251407178. doi: 10.1177/00368504251407178. Epub 2025 Dec 22. PMID: 41428453; PMCID: PMC12722679.
 46. Kirkpatrick JJ, Leslie SW. Horseshoe Kidney. [Updated 2023 May 30]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK431105/>
 47. Labib H, Shirinskiy IJ, Roelofs JJTH, van der Voorn JP, van Schuppen J, Oosterlaan J, van Heurn LWE, Benninga MA, Derikx JPM. Diagnosing Hirschsprung Disease in Children Older than Six Months of Age: Complications After Rectal Biopsy, Insight in Final Diagnoses and Factors Associated With Hirschsprung Disease. *J Pediatr Surg*. 2025 Mar;60(3):162066. doi: 10.1016/j.jpedsurg.2024.162066. Epub 2024 Nov 13. PMID: 39608087.
 48. Le C, Bedocs PM. Neurofibromatosis. [Updated 2023 Jan 25]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK459329/>

49. Leslie SW, Sajjad H, Villanueva CA. Cryptorchidism. [Updated 2024 Jan 19]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470270/>
50. Lin HS, Lin PT, Tsai YS, Wang SH, Chi CC. Interventions for bacterial folliculitis and boils (furuncles and carbuncles). *Cochrane Database Syst Rev.* 2021 Feb 26;2(2):CD013099. doi: 10.1002/14651858.CD013099.pub2. PMID: 33634465; PMCID: PMC8130991.
51. Lites TD, Foster AL, Boring MA, Fallon EA, Odom EL, Seth P. Arthritis Among Children and Adolescents Aged <18 Years - United States, 2017-2021. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2023 Jul 21;72(29):788-792. doi: 10.15585/mmwr.mm7229a3. Erratum in: *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2024 May 02;73(17):408. PMID: 37471260; PMCID: PMC10360652.
52. Lotfollahzadeh S, Taherian M, Anand S. Hirschsprung Disease. [Updated 2023 Jun 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK562142/>
53. Lundbæk Siggaard LW, Ellebæk MB, Christensen LG, Brok J, Sperling L, Jørgensen PH, Johansen LS, Schomerus E, Nissen KB, Rathe M. Sacrococcygeal Teratomas in Children and Adolescents - A Danish 26-Year Retrospective Cohort Study. *J Pediatr Surg.* 2025 Sep;60(9):162412. doi: 10.1016/j.jpedsurg.2025.162412. Epub 2025 Jun 11. PMID: 40513652.
54. Macneal P, Milroy C. Paronychia Drainage. 2023 Jun 5. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. PMID: 32644572.
55. Mahapatra S, Challagundla KB. Neuroblastoma. [Updated 2023 Jul 10]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK448111/>
56. Mahapatra S, Heffner AC. Septic Shock. [Updated 2023 Jun 12]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430939/>
57. Mahboob M, Rout P, Bokhari SRA. Autosomal Dominant Polycystic Kidney Disease. [Updated 2023 Oct 18]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK532934/>
58. Mallet C, Ilharreborde B, Caseris M, Simon AL. Treatment of septic arthritis of the hip in children. *Orthop Traumatol Surg Res.* 2025 Feb;111(1S):104064. doi: 10.1016/j.otsr.2024.104064. Epub 2024 Nov 22. PMID: 39581493.
59. Marsden NJ, Tuma F. Polytraumatized Patient. [Updated 2023 Jul 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK554426/>
60. Masiewicz S, Mabrouk A, Johnson DE. Posterior Hip Dislocation. [Updated 2023 Jul 31]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK459319/>
61. McNeil JC, Joseph M, Sommer LM, Vallejo JG. The Contemporary Epidemiology, Microbiology and Management of Chronic Osteomyelitis in US Children. *Pediatr Infect Dis J.* 2021 Jun 1;40(6):518-524. doi: 10.1097/INF.0000000000003067. PMID: 33902075.
62. Mehta PA, Sharma G. Congenital Pulmonary Airway Malformation. [Updated 2023 Aug 7]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK551664/>
63. Miceli A, Stewart KM. Lymphangioma. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470333/>
64. Moore L, Yanchar NL, Tardif PA, Weiss M, Beaulieu E, Stang A, Gagnon I, Gabbe B, Stelfox T, Pike I, Macpherson A, Berthelot S, Klassen T, Beno S, Carsen S, Labrosse M, Zemek R, Priestap F, Burstein B, Remick KE, Yeates KO, Merritt N, Kuppermann N, Loellgen R, Davis N, Lecky F, Teague W, Holland A, Malo C, Beaudin M, Archambault P, Freire G; Quality Indicators in Pediatric Trauma Care Expert Consensus Group. Evidence-Informed Quality

- Indicators for Pediatric Trauma Care. *JAMA Pediatr.* 2025 Jun 1;179(6):666-674. doi: 10.1001/jamapediatrics.2025.0036. PMID: 40163207; PMCID: PMC11959479.
65. Nandhagopal T, De Cicco FL. Developmental Dysplasia of the Hip. [Updated 2022 Oct 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563157/>
 66. Neonatal infection: antibiotics for prevention and treatment. London: National Institute for Health and Care Excellence (NICE); 2024 Mar 19. (NICE Guideline, No. 195.) Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK571222/>
 67. Newberger R, Gupta V. Streptococcus Group A. [Updated 2023 Feb 6]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK559240/>
 68. Pomajzl AJ, Sankararaman S. Prune Belly Syndrome. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK544248/>
 69. Ramgopal S, Gorski JK, Chaudhari PP, Spurrier RG, Horvat CM, Macy ML, Cash RE, Stey AM, Martin-Gill C. Establishing thresholds for shock index in children to identify major trauma. *Injury.* 2025 Jan;56(1):111840. doi: 10.1016/j.injury.2024.111840. Epub 2024 Aug 23. PMID: 39198074.
 70. Rehman S, Ahmed D. Embryology, Kidney, Bladder, and Ureter. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK547747/>
 71. Rentea RM, Gupta V. Gastroschisis. [Updated 2023 Apr 10]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK557894/>
 72. Robinson SP, Akhondi H. Thymoma. [Updated 2023 Jul 17]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK559291/>
 73. Rustemov D, Sakuov Z, Kucherbayeva Z, Shayakhmetov S, Bilal R. Gastroschisis: diagnosis, prognosis and treatment options. *Front Pediatr.* 2025 Dec 2;13:1717874. doi: 10.3389/fped.2025.1717874. PMID: 41409270; PMCID: PMC12705544.
 74. Salik I, Paul M. Tracheoesophageal Fistula. [Updated 2023 Jan 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK535376/>
 75. Salik I, Rawla P. Marfan Syndrome. [Updated 2023 Jan 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537339/>
 76. Shareef S, Ettefagh L. Dermoid Cyst. [Updated 2023 Aug 28]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560573/>
 77. Shareef S, Ettefagh L. Dermoid Cyst. [Updated 2023 Aug 28]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560573/>
 78. Simon D, Berens D, Zambrana Valenzuela R, Mohan A, Chakraborty P, Kellermayer T, Chiou EH, Jensen CL, Arbizu RA, Sammer MBK, Kellermayer R. Dolichocolon is common in pediatric gastroenterology patients with constipation and associated complaints. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2025 Nov 23. doi: 10.1002/jpn3.70291. Epub ahead of print. PMID: 41277168.
 79. Singh M, Alsaleem M, Gray CP. Neonatal Sepsis. [Updated 2022 Sep 29]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK531478/>

80. Singh M, Alsaleem M, Gray CP. Neonatal Sepsis. [Updated 2022 Sep 29]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK531478/>
81. Singh M, Mehra K. Imperforate Anus. [Updated 2023 Aug 28]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK549784/>
82. Skomorochow E, Pico J. Toxic Megacolon. [Updated 2023 Jul 4]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK547679/>
83. Smith CA, Avansino J. Anorectal Malformations. [Updated 2023 Aug 8]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK542275/>
84. Society for Maternal-Fetal Medicine (SMFM); Jelin A. Renal agenesis. *Am J Obstet Gynecol*. 2021 Nov;225(5):B28-B30. doi: 10.1016/j.ajog.2021.06.048. Epub 2021 Sep 8. PMID: 34507792.
85. Subramanian S, Ahmad T. Autosomal Recessive Polycystic Kidney Disease. [Updated 2023 Nov 4]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537137/>
86. Tafti D, Cecava ND. Fibrous Dysplasia. [Updated 2023 Jul 24]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK532947/>
87. Taghavi S, Nassar Ak, Askari R. Hypovolemic Shock. [Updated 2023 Jun 5]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK513297/>
88. Thotakura R, Anjum F. Hydronephrosis and Hydroureter. [Updated 2023 Apr 27]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563217/>
89. Tisekar OR, AK AK. Hypoplastic Lung Disease. [Updated 2023 Jul 24]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK562139/>
90. Troullioud Lucas AG, Jaafar S, Panda SK, et al. Pediatric Umbilical Hernia. [Updated 2023 Nov 18]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK459294/>
91. Uhl M, Hufnagel M. Hämatogene Osteomyelitis im Kindesalter : Ein gefürchteter pädiatrischer Notfall [Hematogenous osteomyelitis in children : A feared pediatric emergency]. *Radiologie (Heidelb)*. 2025 Sep;65(9):650-655. German. doi: 10.1007/s00117-025-01469-3. Epub 2025 Jun 16. PMID: 40522398.
92. Yadav S, Lee B, Kamity R. Neonatal Respiratory Distress Syndrome. [Updated 2023 Jul 25]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560779/>
93. Yousef A, Gerrie S, Hurteau-Miller J. Imaging Review of Intestinal Malrotation and Midgut Volvulus. *Radiographics*. 2025 Apr;45(4):e240177. doi: 10.1148/rg.240177. PMID: 40146626.
94. Yueh CM, Chi H, Chiu NC, Huang FY, Tsung-Ning Huang D, Chang L, Kung YH, Huang CY. Etiology, clinical features, management, and outcomes of skin and soft tissue infections in hospitalized children: A 10-year review. *J Microbiol Immunol Infect*. 2022 Aug;55(4):728-739. doi: 10.1016/j.jmii.2022.01.007. Epub 2022 Mar 3. PMID: 35283045.
95. Zahouani T, Mendez MD. Omphalocele. [Updated 2023 May 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK519010/>
96. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.1. – 365 с.

97. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.2. – 388 с.
98. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.3. – 394 с.

Додаткова література

1. Nelson textbook of pediatrics, 20th ed. // Elsevier. 2016, 3388 p.
2. Бензар І. Судинні аномалії у дітей / І. Бензар, А. Левицький, В. Бліхар. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – 360 с.
3. Васильчишина А.В. Перинатальна анатомія сідничної ділянки / А.В. Васильчишина, Т.В. Хмара, Я.М. Васильчишина. – Чернівці: Медуніверситет, 2017, - 220 с.
4. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
5. Д.С. Солейко, О.М. Горбатюк, Ю.П. Кукуруза, В.С. Коноплицький. Септичні форми гострого гематогенного остеомієліту у дітей. – Вінниця: Теза. – 2008. – 264с.: іл.
6. Клиническое обследование ребенка / А.В. Катилов, Д.В. Дмитриев, Е.Ю. Дмитриева, С.Ю. Макаров. – Винница : Нова книга, 2016. – 560 с.
7. Коноплицький В.С. Апендицит у дітей: вікові особливості клінічних проявів та епонімічна симптоматика / В.С. Коноплицький, В.В. Погорілий, О.Г. Якименко, О.О. Фомін. – Вінниця, ТОВ «ТВОРИ». – 2020. – 112 с.
8. Некротизуючий ентероколіт у новонароджених / І.О. Македонський, Т.К. Знаменська, Т.К. Мавропуло, О.М. Горбатюк, О.В. Воробйова. – Житомир.: Видавець О.О. Євнюк, 2019. – 208 с.
9. Рибальченко В.Ф. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез / В.Ф.Рибальченко, В.В.Бережний, П.С.Русак. – ПП “ІНПОЛ ЛТМ” Київ. – 2018. – 547 с.
10. Рибальченко В.Ф. Синдром закрепів у дітей / В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, П.С. Русак [та ін.]. – К.:ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2015. – 234 с.
11. Слободян О.М. Клінічна анатомія прямої кишки та відхідника / О.М. Слободян, Г.Я. Костюк, В.Г. Дуденко [та ін.]. – Чернівці, 2015. – 180 с.
12. Сушко В.И. Хирургия детского возраста /В.И. Сушко, Д.Ю. Кривченя, В.А. Дегтярь [и др.], под ред.В.И. Сушко, Д.Ю.Кривчени. – Медицина. – 2015. – 568с

Зав. кафедри дитячої хірургії
д.мед.н., проф.

Коноплицький В.С.